13de. JAARGANG — CURACAO DEN 14n MAART 1896 — No 637

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

E Courant aki ta sali tur dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un annuncio di 1 te 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

IETS OVER DE KATHOLIEKE MISSIE
OP HET EILAND CURAÇAO
tot het jaar 1824.

—o—

Vervolg.

De thans zoo vele en wel ingerichte gebouwen. der Katholieke Missie op het eiland toebehoorende en bestemd ter uitoefening van den godsdienst of opgericht ten algemeene nutte of liefdadigheid. bepaalden zich in 1752 nog tot een paar onaanzienlijke houten huisjes in de Breestraat aan de Overzijde, "geapproprieert tot den Catholijke godsdienst," die in 1741 door de priesters *Dominicus Verhoff* en *Carel van Heumen* voor en namens de geheele gemeente verhypothekeerd moesten worden voor een bedrag van Ps. 88. 2 (Fl 166.30) voor de levering van materialen, gebruikt in de reparatie "dier houte huijsjes" (Prot. 29 Juli en 1 Nov. 1740; R. & S. 1752). Uit een dezer huisjes verrees later de tegenwoordige St. Anna kerk, uit het andere de pastorie. In 1752 werd met de verbouwing een begin gemaakt op instantie van ZEerw. *Michiel Gramont*, (Rekw. 1787) die, ter dekking der onkosten dier verbouwing, een persoonlijke schuld van fl 1973.75 aanging. (R. & S. 1752.) In 1774 werd bij de kerk een tweede pastorie gebouwd voor den kapelaan *W. Jacobs*, waarop, tot dekking der onkosten, een hypotheek van Ps. 500 genomen moest worden (Rekw. 1774.) Dank zij de goede zorgen van den HEerw. T. Brouwers, gedurende zijn tienjarig verblijf op het eiland, was de kerk in 1786 echter van alle schuld gered en kon er ten behoeve der pastorie een regenbak op den hoek van het kerkplein gebouwd worden, waarvan de kosten zelfs geheel uit de kerkekas gevonden konden worden. (Rekw. 1787.) De herstellingen, in 1824 aan de kerkgebouwen gedaan, kosten fl. 4000. en werden eveneens geheel uit de kerkekas betaald, waarna er nog een bedrag van fl. 3232.95 in kas bleef, "iets, dat zelfs in de florissanste tijden niet het geval was geweest." (N. 1824.) Eerst in 1826 werd er begonnen met de verbouwing der St. Anna kerk tot haar *tegenwoordigen* staat; dat jaar kreeg ZHeerw. *J. B. Eisenbeil* van het Bestuur vergunning "van de tot dus ver verloren plaats der beide zijden van den toren, welke temidden van den achtergevel der kerk geplaatst is, partij te trekken en deze beide zijden des torens met de kerk zelve onder een dak te brengen, alsmede om in de kerk zelve een gaanderij aan beide zijden van het koor des orgels te doen plaatsen." (N. 1826.)

De weinige aanteekeningen. die men in de tot dusver uitgegeven en mij bekende werken over de kolonie Curaçao vindt omtrent de geschiedenis der Katholieke Missie op het eiland, terwijl toch bij ver de groote meerderheid der bevolking het Katholiek geloof is toegedaan, hebben mij aanleiding gegeven omtrent die Missie te publiceeren, wat ik van haar geschiedenis heb kunnen te weten komen uit de archieven van het eiland, (waarin natuurlijk vele bijzonderheden niet voorkomen) hopende daardoor eenigszins het pad gebaand te hebben voor den historieschrijver. die later deze geschiedenis een onderwerp zijner studie zal willen maken. Met de komst van den HEerw. M. J. Niewindt, in 1824, treedt de geschiedenis der Katholieke Missie als het ware een nieuw tijdperk in en, daar de Gouvernementsarchieven van ná dat jaar van ondergeschikt belang worden ter bepaling dier geschiedenis, heb ik vermeend haar beschrijving aan bekwamer en beter ingelicht persoon te moeten overlaten.

Onvolledig als deze schets dan ook is, zou ik haar echter nog meer zoo achten, indien hier niet in herinnering gebracht werd de edele Praefect *Jacobus Schinck*.

Toen in de maand Augustus van het jaar 1795 de slaven van de Benedenantrij in opstand kwamen, brandstichtten, roofden, plunderden en den eersten den besten blanke, die hun in handen gevallen was (den ongelukkigen schoolmeester *Sabel*) op een allergruwelijkste wijze mishandelden en ter dood brachten; toen schrik en ontsteltenis zich van ieder blanke meester gemaakt hadden en men het ergste vreesde — toen bood de "pastor primaris" *Jacobus Schinck* zich aan "om zich bij de oproerige negers te vervoegen, van hen te vernemen de reden van hun opstand en welke klachten zij hadden, ten einde hen zoo mogelijk te bevredigen en tot nederlegging der wapens te bewegen." (N. 1795) Gretig werd door Gouverneur en Raden van dit aanbod gebruik gemaakt en ZEerw. *Schinck* gemachtigd om den oproerigen negers "redres te beloven van hunne klachten, zoo die gegrond werden bevonden, en hun een generaal pardon te verleenen wegens baldadigheden alreeds gepleegd," indien zij den arbeid op de plantages wilden hervatten (N. 1795). Ofschoon deze zending niet het gewenschte gevolg had, zal toch een ieder den zelfopofferenden moed moeten bewonderen van den man, die zich ten bate *niet* van zijne gemeente (welke hoofdzakelijk bestond uit vrije negers en mulatten, die niets van de zwarten te vreezen hadden) doch van het algemeen, dat bestond uit andersdenkenden in zake van religie — te midden der op roof en moord beluste negers wagen durfde. Mag een oogenblik van angst hem overmeesterd hebben; mag hij zich een oogenblik verbeeld hebben, gedurende zijn verblijf onder de oproerige slaven, "dat hij onder handen was van den bloeddorstigen *Robespierre*, zoodat de guillotine hem reeds voor de oogen zweefde en hij angstig den morgen verbeidde" (N. 1795), het vergroot slechts de verdiensten van den man, daar hij zich waagde onder door langdurige verdrukking, voorgespiegelde vrijheid en drank geheel verdierlijkte wezens, omtrent wier gevoelens tegenover hem hij volstrekt geen zekerheid had.

Niet alleen echter om zijn zelfopofferend gedrag te dezer gelegenheid, doch vooral ook om den ernst en ijver, waarmee de HEerw. *J. Schinck* zijn betrekking vervulde, en niet minder om zijn vredelievend en liefdadig karakter maakte hij zich bij geloofsgenooten en andersdenkenden bemind. (1) Toen hij dan ook in 1809 het verzoek van den Katholieke kerkeraad te Suriname ontving om zich in die kolonie te vestigen, werd hij door de ingezetenen van het eiland ten dringendste aangezocht hen niet te verlaten. Ofschoon hij eerst aan het verlangen der Curaçaonaars voldeed, vertrok hij echter, na herhaald verzoek uit Suriname, om onbekende redenen (2). naar Paramaribo, waar hij den 25sten September 1810 aankwam en met blijdschap ontvangen werd. Slechts korten tijd echter mocht die kolonie zich in het bezit van den gewaardeerden man verheugen, daar hij aldaar den 19den November 1814 overleed, diep betreurd door zijne gemeente.

Curaçao, Februari 1896.

J. H. J. HAMELBERG.
Archivaris.

Lijst der Curaçaosche Missionnarissen(*)

1722 Agustin de Carsedo. (Waarschijnlijk dezelfde als de Caysedo.)
1736 Agustin de Caysedo.
vóór 1739 Daniel Cloots,
1739 Petrus Cloek.
Dominicus Verhoff. Sterft 10 Sept. 1741.
1741 Carel van Heumen. Arriveert 27 Juni 1741 en sterft 22 April 1742. Past. & Vic. Gen.
1742 * Moliney Sacrista.
* Michael du Rieu de Maisonneuve. Ord. Pred.
1744 * Fr. Maximin. Ord. Pred.
* Henricus Emanuel de Azechaga.
* Bartolomeus Salas. Ord. Nra. Sra. de la Merced.
1745 Salvador de Gavarro.
Miguel Martin Roldán. a. i.
1749 Du Messeret. a. i.
1750 Francis Gutierres Cunaynterino.
1751 Michiel Gramont. Tot 1755, samen met du Messeret
1755 Joseph Hernandez.
* Andrez Garcia.
* Fernando Pinzon.
* Luis Felix Picon. De drie laatsten doopten met de toestemming van M. Gramont.
* Ambrosio Bernardo.
* Antonio Havana.
1755 P. Gambier. Tot 1758.
Teodorus ten Oever. Komt voor het laatst in de doopboeken voor in 1759. Sterft 1787.
1759 Antonio Havana.
1761 Domingo Lasso de la Vela, a. i. Ord. Pred.; Apost. Miss. voor de gansche West Indien.
1768 Martinus Arnoldus Maubach. Sterft 1769.
1769 Domingo Lasso de la Vela. a. i. als voren. Sterft 1772.
1772 Joseph Mattheo del Castillo. a. i.
* Francis Joannis Nuño. Ord. Francis. Doopt te Bonaire.
1773 Arnoldus de Bruyn. Apost. Praef.
Jacobus Schinck.
Willem Jacobs.
J. A. Aquino.
Bernardo Sitiar.
* R. P. Guardiane. Doopt te Bonaire.
* Fr. Luis. Ord. August. Tot 1779.
1776. Theodorus Brouwers.
1787. Jacobus Schinck. Apost. Praef.
Johannes Josephus Pirovano. Hulppriester. a. i.
Theodorus Brants. Tot 1795.
1810 J. J. Pirovano. Apost. Praef. Sterft te Aruba 1821.
1813 * Joannes de Arragues.
1814 Jos. Anth. Robiez.
1817 Johannes Stoppel. Sterft 1819.
1819 Jos. Anth. Roblez a. i. Bedankt 1822.
1822 Pedro José Hernández. a. i. Ord. Francis.; past. Emer.
1823 * D. Salvador Garcia. a. i.
Jaoquin de la Olleria.
* P. de la Carpe.
1823 Jaoquin de la Olleria. a. i.
Pablo de Carpez. a. i. (Waarschijnlijk dezelfde als P. de la Carpe.)
1824. M. J. Niewindt. Apost. Praef.

(J. H. J. H.)

(1) O. a. doopte hij op Curacao, bij onstentenis van een predikant, verscheidene kinderen van Protestantsche ouders.

(2) Beknopte Geschiedenis der Katholieke Missie te Suriname, pg. 88 seq. Bij zijn komst ontving hij de welkomsgroeten van den Lutherschen en den Hervormden predikant. De laatste, Ds. *van Esch*, die den Praefect reeds in Curacao gekend had, zond aan het Katholiek kerkbestuur ook een brief van gelukwensching.

* Samengesteld uit de archieven van het eiland. De met een sterretje gemerkte namen komen alleen in de doopboeken voor. De Missionarissen achter wier namen a. i. vermeld staat, werden door het Bestuur tijdelijk aangesteld.

HET DUIZENDJARIG BESTAAN VAN HONGARIJE.

Duizend jaren is 't nu geleden, dat Arpad met zijne woeste scharen in Hongarije kwam en, de Slavische stammen verdrijvende, dit heerlijk vruchtbare land in bezit nam.

Het oorspronkelijk vaderland der Hongaren bevond zich in Azië, tusschen den Beneden-Irtisch en de Oeral-rivier, waar zij in de nabijheid der hun verwante Finn-Hongaarsche en Turksch-Tartaarsche volken woonden en van jacht, visscherij en vooral van veeteelt leefden.

Een golfslag der volksverhuizing joeg hen naar 't Westen, en door deze verhuizing werden zij een volk, daar zij vóór dien tijd uit 7 stammen onder verschillende hoofden, bestonden. Om de aanvallen der hen omringende, krijgshaftige en oorlogszuchtige volken te kunnen tegengaan, vereenigden de 7 stammen zich in hun nieuw vaderland tusschen den Pruth, Gezeth en Dnjester, en verkozen tot vorst Arpád, den zoon van den grijzen, om zijne wijsheid beroemden aanvoerder Almos. Toen zij echter opnieuw bestookt werden door de krijgshaftige Petschegaten, trokken zij weder westwaarts en kwamen ten laatste in 't tegenwoordige Hongarije, in de vlakten begrensd door de Karpathen en besproeid door Donau en Theiss. Daar onderwierpen zij de onder verschillende vorsten levende Slavische volken en stichtten in 895—896 een staat, in een

land, waar men sedert eeuwen geen geregelden staat had kunnen vormen.

Gedurende hunne tochten waren zij van herders krijgslieden geworden, die nu spoedig, gezeten op hunne vlugge rossen en gewapend met hunne gevreesde pijlen, op allerlei rooftochten uitgingen. De twee slagen, bij Merseburg (933) en Augsburg (955) hielden hen tegen en dwongen hen tot ontwikkeling en aanneming der westelijke beschaving; zoo verzaakten zij hunne heidensche afgoden en bogen zich voor 't Christendom.

Eerst van nu af aan begint de groote roeping der Hongaren, vooral als in 1000 Arpad's afstammeling, de heilige Stephanus, zijn geheele volk bekeerde en van den Paus de koningskroon ontving. Nadat zijn opvolger, de tweede heilige koning Ladislas, Croatië veroverd had, begon voor Hongarije de rol, die 't eeuwen lang zou spelen, n. l. om ter bescherming van zijn vaderland, een bolwerk van Christenen te vormen tegen de heidensche Oosterlingen.— Ook het kleine Hongarenvolk verdedigde zich dapper tegen de Turken en Tartaren, zooals 't Duitsche en Grieksche keizerrijk, en wist bovendien zijne onafhankelijkheid zeer goed te bewaren, zoowel onder de Arpaden als onder de Anjoux.

Vooral onder de laatsten nam Hongarije zeer aan bevolking, ontwikkeling en vermogen toe o. a. onder Lodewijk den Groote, die de bezittingen van 't land uitbreidde, en onder Sigismund, in 1410 tot Duitsch keigekozen, die door Johann Hunyadi de Turken liet verjagen. Onder de vorsten uit verschillende huizen verbrokkelde het eens zoo machtige Hongaarsche rijk, en Ferdinand van Habsburg, de eerste vorst uit het Oostenrijksche huis moest de heerschappij deelen met de Zevenburgsche vorsten en Turken.

Het tijdvak Habsburg, gedurende hetwelk Luther en Calvijn hunne leer in Hongarije invoerden, behoort tot de nieuwere geschiedenis en is te bekend om nadere beschrijving te behoeven.... Onder dit huis viert Hongarije thans zijn 1000 jarig bestaan met eene prachtige nationale tentoonstelling.

Deze tentoonstelling, die 2 Mei 1896 door haren hoogsten beschermheer, keizer-koning Frans Jozef, geopend zal worden, zal niet alleen eene kolossale voorstelling worden van Hongarije's handel en nijverheid doch den bezoekers ook de historische ontwikkeling van dit schoone land toonen. Tot dit doel zijn de voornaamste gebeurtenissen, voorgevallen van af de in bezitneming van 't land tot op heden, en die betrekking hadden op zijn algemeene ontwikkeling, aanschouwelijk gemaakt door groote artistieke gebouwen in drie groepen: een in romantischen stijl met de monumenten uit den tijd der Arpaden, een tweede met middeleeuwsche gothische ridderburchten uit het tijdperk der koningen van verschillende stamhuizen, en eindelijk een derde groep in renaissance stijl met de merkwaardige overblijfselen der prachtige gebouwen, zoo beroemd door hunne schoone ornamentiek en overgangen.

Ook 't tegenwoordige Hongarije wordt, wat het ethnografische gedeelte aangaat, voorgesteld door een groot dorp op de tentoonstelling. Kunst en nijverheid, verkeersmiddelen, landbouw en veeteelt, worden in 20 groepen en in meer dan 165 paviljoens en gebouwen verdeeld, hetwelk alles te zamen een terrein van 520.000 □ M. vereischt, en waaraan 16.500 inzenders hunne medewerking verleenen.

De tentoonstelling te Budapest zal dus niet alleen 't middelpunt vormen van de zgn. millennium-feestelijkheden (het Latijnsche *millennium* = tijdvak van 1000 jaren), doch ook zal men zorgen, door grootsche blijvende werken, de herinnering aan dit glansrijke feest, dat in de geschiedenis van een volk eenig mag genoemd worden te bewaren.

De opening van het nieuwe Parlementsgebouw, dat ± 15 millioen kost de ijzeren poort, die een nieuw tijdperk voor de Donauscheepvaart aankondigt, de constructie van twee nieuwe Donaubruggen in Budapesth een gansche reeks internationale congressen, en, last not least, een groote historische optocht, die de geschiedenis van deze 1000 jaren aanschouwelijk maakt, dit alles is wel geschikt om deze feesten in de hoogste mate interessant en tot eene werkelijk geschiedkundige merkwaardigheid te maken.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

— Bij Koninklijk besluit dd. 8 Februari jl. zijn de Heeren M. P. Curiel en W. G. F. Helmund benoemd tot lid van den Kolonialen Raad in de Kolonie Curaçao.

— Bij Gouvernements beschikking is aan den brievenbesteller R. A. Fidanque ontslag uit 'slands dienst verleend.

— Bij Gouvernements beschikking is, ter vervanging van den Heer Mr. J. B. Gorsira, de Heer G. R. Zeppenfeldt uitgenoodigd lid der feestcommissie ter gelegenheid van den aanstaanden verjaardag van H. M. de Koningin te willen uitmaken.

— Bij Gouvernements beschikking is aan den Heer G. C. van der Veer, R. K. Geestelijke van den 2e. rang op Aruba, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

— Bij Gouvernements beschikking is benoemd:

1°. de hulpbrievenbesteller Pedro Gerardus Vidal tot brievenbesteller; en

2°. de persoon van Frederik Antonio Sologuier, tot hulpbrievenbesteller.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Francisco Lacruz, Trina Rinion, C. Sewing, Consul de Russie, Hans Hansen, Leonora Selasa, Catalina Merqies, Elias Gonzáles E., Josetut°. González, Pascual M. Castelló, Johana Busluik, Emeli Koltin, Mexis of Coleman and Mexis, E. W. Coleman, Elieza Madriz, Richard Hempel 2, Adelina Keijzer, J. A. May, Ricardo Planas.

NEDERLAND.

De Zeer Eerwaarde Pater H. Bolsius, professor in de physica, te Oudenbosch, is onlangs benoemd tot lid der keizerlijke maatschappij van natuurkundige wetenschappen te Moskou.

Dit is niet de eerste onderscheiding welke dezen pater Jezuiet die te 's Hertogenbosch geboren is te beurt valt. Door de professoren der Nederlandsche Universiteiten aangezocht, is hij lid geworden der Ned. Zoölogische Vereeniging. Voor zijne uitvindingen op microscopisch gebied werd hij bekroond met de gouden medalje op de Antwerpsche tentoonsteling voor microscopie in 1892, doch zijne belangrijke inzending, niet minder dan 10000 snijdingen en bevindingen, moest, daar hij lid van de jury was, buiten mededinging blijven. Voortdurend staat pater Bolsius, die thans professor in de physica is te Oudenbosch, in contact met de voornaamste natuurkundigen, en zijne geschriften, die zeer talrijk zijn, hebben een wijde vermaardheid, evenals zijn adviezen, die alom op hoogen prijs worden gesteld; dit bleek nog onlangs, toen een professor van de Parijsche Universiteit naar Oudenbosch kwam om de preparaten van den pater Jezuïet te zien, en een hoogleeraar te Praag in een Duitsch tijdschrift met veel lof van den Nederlandschen geleerde sprak.

Pater Bolsius heeft herhaaldelijk getoond, dat het hoogste doel der wetenschap is, dienstbaar te zijn aan het geloof, en door het resultaat zijner studiën de materialistische wetenschap in het nauw gedreven.

Ten deze putten wij uit onze herinnering het volgende, dat ons ter illustreering niet ongeschikt schijnt.

Na het optreden van *Dr. Eugène Dubois* op Java met den *anthropopithecus erectus*, 1) leverde pater Bolsius, reeds binnen het jaar, in het *Algemeen Handelsblad* naar wij meenen onder den titel van *phantasieën over fossielen* over die befaamde vondst een beschouwing, waarin hij de positieve feiten der geruchtmakende vondst onderscheidde en losmaakte van de fantastische verklaringen des heeren *Dubois*. Wel noemde iemand destijds deze beschouwing smadelijk het onmachtig geblaf van een keffertje, maar....de uitkomst bewees, dat dit keffertje niet zoo ontijdig had geblaft. Want mannen met klinkende namen in het rijk der anthropologie, zooals *Dr. Martin* te Zurich, de Duitschers *Krause* en *Waldeyer*, de Engelschman *Cunningham* en—om de kroon op het werk te zetten—de beroemde *Virchow*, stelden den Eerw. Heer Bolsius in het gelijk, naardien zij in de platen en opgaven, welke de heer Dubois over zijn vondst publiceerde, stof genoeg vonden om....dood te verklaren en te begraven.

Onze beroemde landgenoot bewijst weer voor de zooveelste maal, wat er aan is van de zoo gaarne nagebauwde bewering, dat Geloof en Wetenschap niet kunnen samengaan.

1) Dit beteekent *rechtopgaande menschaap* Later werd het samengeflanste dier P i t h e c a n t h r o p u s e r e c t u s d. i. *rechtopgaande* a a p m e n s c h genoemd, een verschil in naam, dat slechts schijnbaar onbeduidend is.

BUITENLAND.

Italie.— Volgens een telegram van den vijftien Maart heeft het Italiaansche leger in Afrika een vreeselijke nederlaag geleden.

Dit stemt geheel overeen met het volgende bericht uit een Europeesche courant van 20 Februari.

De berichten omtrent de positie der Italianen in Afrika luiden al meer en meer onrustbarend. Een dépêche uit Massowah meldt, dat de telegraphische verbinding met het expeditiekorps is verbroken, maar generaal Baratieri zond 17 Februari per kabel nog het bericht, dat de Italianen den bergpas Seeta hebben hernomen, en dat Ras Sebat en Ras Agos afvallig zijn geworden.

Daarentegen meldt een dépêche uit Aden, dat de toestand van Baratieri te Adigrat hachelijk is. Men vreest, dat de opperbevelhebber in het lot zal moeten deelen, hetzij van Toselli, hetzij van Galliano.

Onze actieve *Oficina Maritima* (12 Maart) doet ons nog de volgende gegevens aan de hand:

Het leger van Baratieri en dat van Menelik bevonden zich in elkanders onmiddellijke nabijheid en het was dus te voorzien, dat zij spoedig slaags zouden raken. Het is niet te veronderstellen, dat de aanval van Baratieri uitgegegaan is, in aanmerking genomen dat hij zijn strijdmacht voor onvoldoende hield om een beslissenden slag tegen de Abyssiniers te wagen.

De rampspoed, heeft de Italiaansche expeditie steeds vergezeld. Zoo ook nu weer. Een Duitsch oorlogschip „Kanzler" in het kanaal van Suez aan den grond geraakt, belemmerde de vaart; vier en veertig stoomschepen werden zoodoende opgehouden en onder deze waren er drie of vier die troepen aan boord hadden voor de Italianen in Abyssinië die ongeduldig hun aankomst verbeidden. Natuurlijk zal Menelik, wetende dat de vijand op versterkingen wachtte, dien aangetast hebben voor het oogenblik hunner aankomst.

De toestand werd door den opperbevelhebber zelf voor ernstig, schier voor wanhopig gehouden. In een gesprek, waarbij een Italiaansch afgevaardigde tegenwoordig was, wierp hij alle verantwoordelijkheid van zich af, voor de ramp welke naar zijn meening reeds onvermijdelijk was, daar hij bijtijds versterkingen had aangevraagd, die echter uitbleven.

Deze groote tegenspoed zal hoogst-

FEUILLETON

Un wega di Whist.

———o———

E sigiente historia mi a tende di un hende koe tabatai, ora a socede, kiko mi ta bai conta awor.

Mi primo,—asina el a coeminza—mi primo Lord Huntley tabata mandar na Madras.

El, koe ta conoce Oost-Indie mester bisa koe no ta cos di códicia pa ta mandar na Madras, calor ta muchoe pa un jioe di Inglaterra i tambe habitantenan di e tera ta odia Ingles asina koe no tin ni conversacion mes denter di nan i Ingles.

Pero kiko el kier a haci, gobierno a mandele i el mester a bai i el a busca di pasa dia tantoe bon koe e por. Mi tambe tabata bai coe nele como Luitenant. Aki mi por tin *carriere* i despues di un diez of diez-cincoe anja lo mi por bai old-England como hende ricoe.

Un dia tabata haci masjar calor i Lord Huntley a combida mi pa bini come cerca djele. Mesa tabata bon drechar i mi tabata sinta banda di djele, p'esai mi por a tende koe Jack un criar bjeeuw, koe ta cohé culebra tai i el ta spera papia coe su Excelencia."

Pero es-aki a sagudi cabez i dici: E homber kier duna funcion coe su culebranan, ma mi no ta permiti i mi no ta kere tampoco, toer kiko nan ta bisa di djele di su cohementoe i hungamentoe coe culebra. Largé bai."

Lo no dura largoe mas i Lord Huntley lo corda di e homber na otro manera.

Toer combidar tabata contentoe di e comementoe, nan koe no tabata militair a bini den nan bistir di nan oficio: rok corral coe boton dorá, chilet blancoe, carson pretoe, mea di seda blancoe i zapatoe coe gesp, cabez bisti coe alazó. Den e panja mi primo tabata parce un hombər balente.

Despues koe nos a bebe bon binja, algun di nos a bai sinta bao gadry habrir pa hunga whist. Splica boeniteza di e gardin koe nos tabata mira no ta posible. Palmito haltoe, flornan stranjo, paloenan koe solamente hende ta haja mira na Oost-Indie, den un palabra mi primo por ta orguljoso pa motiboe di su gardin.

Hungando anto nos a pasa tempoe i a bira basta laat caba, hopi combidar a toema despedida caba, solamente na un mesa nan tabata hunga ainda, esta na mesa di Lord Huntley, Kolonel Mackenzie, Hylmore, secretario di gobierno i Hawha abogada.

Mi tabata para coe algun otro Luitenant cerca porta i kier a bai toema despedida di Lord Huntley.

Jack a pone koffi ariba mesa pa nan koe tabata hunga ora Lord Huntley a bisa: „Gentlemen pa amor di Dios tende mi." Su cara tabata bleek ni morto, sodor di ansia a cai for di su frenta. „Gentlemen," el a sigi, pero poco poco, no spanta, keda ketoe i no haci nada sinó mi ta un morto. Un culebra grandi i di mas venenozo a lora su curpa rond di mi pia robes. Toer keda para of sinta.

Nos a keda ketoe manera imagenan. Jack dici ketoe:

„Mi Dios; E cohedor di culebra. E ta afor ainda."

„Buskele," Lord Huntley a bisa.

Jack a bai poco poco i a sali for di gardin. E poco tempoe koe tabata pasa awor a parce un siglo. Dios gracia, ata e homber a drenta.

Jack a munstrele e culebra, koe tabata pone awor su cabez ariba mesa. Kende di nos por a sali koe e culebra lo no bini cai ariba djele?

E homber a bisa Jack un cos den su orea i Jack a bai pa bini coe un schotel di plata jen di lechi cajente. Temblando el a pone ariba un distancia di cincoe pia for di mesa.

Biwa a bai para banda di schotel, ta cohe un fluit koe tabatin figura di un klarinet, i ta coeminza toca na un manera stranjo.

Ora e culebra a tende e tono su cabez a kita for di mesa, e ta kita for di pia di Lord Huntley i libé e ta bai na e schotel i ta coeminza bebe.

Awor Biwa ta cohe e bestia un poco tras di su cabez, e culebra ta lora su curpa rond di curpa di Biwa, pero esaki a cohe su cuchoe i ta cortele coe un slag na dos.

Nos toer ta grita di legria. Mitar morto e hungadornan a bai nan cas. Lord Huntley tabata menos spantar i Biwa, koe a mira nos coe soberbia a baha cabez i humildemente e dici: „Biwa por traha awor su tent."

Lord Huntley a dunele permit i tambe un sacoe jen di placa. Den e dos tres minuut su cabai a bira blancoe.

Nunca lo mi no loebida e wega di whist.

Un culebra a mata despues Biwa.

———(o)———

waarschijnlijk het aftreden van Crispi ten gevolge hebben. De strijd door de ministers Sarraco en Sonnino in den laatsten tijd met kracht gevoerd, tegen Crispi's veroveringsplannen in Afrika om de schrikbarende onkosten welke deze meebrachten en die het ongelukkige koninkrijk uitmergelen, had de positie van den minister-president reeds onzeker gemaakt. Ook koning Humberto zelfs steunde hem niet langer. Men veronderstelt, dat Saracco hem zal vervangen.

Frankrijk.—De Fransche Senaat en de Fransche Kamer hebben het gedacht met elkaar aan den stok gehad. In eerstgenoemd lichaam werd een tegen de Regeering gerichte motie aangenomen, rakende de vervanging van den rechter van instructie Rempler door den heer Le Poittevin in de beruchte zaak der Zuiderspoorweg-maatschappij. Men verweet Ricard den minister van Justitie die vervanging als een onredelijke en onwettige daad! en met een groote meerderheid van stemmen gaf de Senaat aan zijn misnoegen uitdrukking. De Regeering, die reeds vele andere „duwtjes" in deze hooge vergadering te verduren had, was door dit votum ernstig getroffen en, krachtens constitutioneele praktijken, tot aftreden gedwongen. Maar de Kamer was er ook nog. Zij stak de Regeering weer een hart onder den riem door met een verassend groote meerderheid van stemmen de houding van Ricard en zijn collega's goed te keuren, en ondanks de vermaningen van haren voorzitter Brisson, zich bij monde van heftige woordvoerders smadelijk over de „haute assemblée" uit te laten. De senator Monis, die deze kamerzitting bijwoonde, werd zelfs door de radicalen uitgejouwd. Niet onaardig en niet geheel onjuist was de vinnige opmerking van den minister-president, dat de Senaat het ministerie wilde doen uitglijden over een ....sinaasappelschil.

De Senaat legde hierop evenwel het hoofd niet rustig in den schoot en de heer Monis hield in de eerstvolgende zitting een scherpe redevoering, waarin hij al zijn vroegere beweringen omtrent de benoeming van Poittevin staande hield en besloot met het gouvernement dood te verklaren, aangezien het de politiek in de Justitie had gemengd. De ministers, die bij deze rede tegenwoordig waren, Berthelot en Doumer (Buitenl. Zaken en Financiën) hadden eigenlijk wel niets met de zaak te maken, maar zij achtten het niettemin geraden te protesteeren. Dit maakte heelemaal geen indruk; want onmiddellijk werd de campagne tegen de Regeering heropend door de aanneming van het wetsontwerp, dat den staatsambtenaren en den spoorwegbeambten het vormen van vereenigingen verbiedt en — hier zit de kneep — waartegen de ministers Bourgeois en Cavaignac oppositie hadden gevoerd.

In een volgende Senaatszitting kreeg het kabinet er weer van langs, altijd weer over Le Poittevin. Bourgeois, die present was, mengde zich in het debat en verzocht den Senaat geen politieke quaestie te willen maken van een administratieve daad. 't Mocht niet baten. Ofschoon de Regeering haar instemming had betuigd met een eenvoudige motie om over te gaan tot de orde van den dag, werd deze verworpen met 165 tegen 78 stemmen en daarna een andere motie van Bérenger, aangenomen waarin het vroegere vijandelijke votum gehandhaafd bleef.

Nu besloot het ministerie na drie uren van beraadslaging dit laatste Senaatsvotum eenvoudig te beschouwen als een bloote bevestiging van het vorige, en het votum van vertrouwen der Kamer voor het laatste element in den toestand te houden, wat een nieuwe klap was voor den Senaat. Nu werd het gevaarlijke spel nog eenige dagen voortgezet, terwijl de radicale bladen bulderden tegen de Senatoren, bij voorkeur, met echt radicale galanterie, als oude krokodillen bestempeld, en met Henry Rochefort aan het hoofd decreteerden, dat niemand iets geeft om wat de Senaat doet of besluit.

De Kamer hernieuwde haar votum van vertrouwen in het Kabinet met een éclatante meerderheid van stemmen en de zaak liep zoo hoog, dat de Senaat met 185 tegen 60 stemmen een orde van den dag aannam, woorbij dit lichaam protesteerde tegen de schending zijner rechten.

Dat schijnt het culminatiepunt geweest te zijn; ten minste een telegram van 25 Februari bevatte de mededeeling, dat het conflict tusschen Kamer en Senaat gelukkig geindigd is, hetgeen voor President Faure, die onder al deze bedrijven in een moeilijk parket geraakt was, een ware verlichting moet geweest zijn.

Inmiddels meldt een telegram van den 27sten, dat de begrootingscommissie der Kamer ten opzichte van het door Bourgeois ingediende ontwerp niet gunstig gezind is. Duurt deze gezindheid voort, dan is het aftreden van Bourgeois c. s. onvermijdelijk. Reeds vóór de pacificatie tusschen Senaat en Kamer werd er gefluisterd, dat de Regeering zich moeilijk kon terugtrekken voor een votum van den Senaat, daar dit iets geheel ongewoons zou zijn, maar wel een middel zou vinden om in de Kamer te vallen.

In de Parijsche correspondentie van een Brusselsch blad leest men, dat de geheele strijd eigenlijk neerkomt op een duel tusschen het maçonnieke radicalisme en de oude partij der gematigden. Het Groot Oosten streeft naar de oppermacht. Zij, die zich daaraan niet wenschen te onderwerpen, worden door het slijk gehaald en dit verklaart de huiszoekingen, die telkens plaats hebben. De minister van Justitie Ricard heeft een nieuw regeeringssysteem uitgevonden: de heerschappij der vrijmetselarij door middel van de onbloedige guillotine (la guillotine sèche). Het schrikbewind herleeft onder een anderen vorm. Telkens wordt last gegeven, om een politieken tegenstander te arresteeren, of onder verdenking te brengen door een bezoek van politie of justitie.

Wat Berthelot, den minister van Buitenlandsche Zaken betreft, deze stoot een ieder af door zijne vreemde manieren. De gezanten noemen hem „le Sauvage" en ontvluchten hem zooveel zij kunnen, zóó zelfs, dat Félix Faure ontlangs tot een der ambassadeurs, die verbitterd was door de „sauvagerie" van den geïmproviseerden minister, moet hebben gezegd: „Kom altijd maar rechtstreeks bij mij; de buitenlandsche politiek voer ik."

Nimmer, dus besluit de briefschrijver, heeft men zulk een verwarring gezien.

— In de redevoering, waarmede Mgr. Baunard, rector der universiteit van Rijssel, telken jare den cursus dier inrichting opent, herinnerde de gevierde spreker ditmaal aan twee scheikundigen, wier namen in de laatste weken op zooveler lippen waren: Berthelot de (nu reeds als politicus veroordeelde!) nieuwe Fransche minister van buitenlandsche zaken, en wijlen Pasteur.

Twee mannen treden te gelijkertijd voor den geest, — zoo spreekt Mgr. Baunard, — in dezen laatsten tijd; de eene steeg hoogst onverwachts tot de gouvernementeele macht, — de andere daalde roemrijk in het graf. Beiden waren meesters in de wetenschap en in de zelfde wetenschap. De man, die tot den regeeringspost opklom, beleed zich een voorstander van de wetenschap zonder God; hij durfde deze merkwaardige nieuwigheid schrijven: "De wereld is heden ten dage zonder geheimen; de rationalistische opvatting verklaart alles, begrijpt alles, strekt haar onweerstaanbare bepalingen uit tot de zedelijke wereld en werpt voor goed de ideé van mirakel en bovennatuurlijke orde omver."

De andere trad de eeuwigheid in met het kruis op de lippen, door den Paus gezegend, omringd door de dankbare bewondering van Europa; dat was de man, die, in de taal van Pascal, durfde zeggen in de vergadering der *Académie Française*; "Geen sterveling kan zich losmaken van de ideé des Oneindigen; Diens dubbel kenteeken is, dat hij zich opdringt aan 's menschen geest en toch niet te bevatten is....Overal aanschouw ik in de wereld de ideé van het oneindige. Hierdoor rust de bovennatuurlijke opvating op den grond van ieder menschenhart. Zoolang het geheim der oneindigheid zich doet gevoelen aan den menschelijken geest, zullen er tempels opgericht worden ter eere des Oneindigen: en op de steenen dier tempels zult gij de menschen neergeknield, gebogen zien, verloren in de gedachte aan het oneindige....Gelukkig hij, die in zich een ideaal bezit van schoonheid en dit nastreeft! Ideaal der wetenschap, ideaal des vaderlands, ideaal der Evangelische deugden! Dat zijn de levende bronnen der grootsche gedachten, der grootsche daden. En deze allen stralen in het licht van het oneindige."

Dat zijn de twee scholen, mijne heeren!

Door zijn genie, zijn wetenschappelijk onderwijs en zijne groote uitvindingen, behoort de heer Pasteur der geheele wereld toe; maar door zijn geloovige leer en zijn Christelijke belijdenis is hij geheel en al *de onze*, mijne heeren, —hij is *de onze*."

En als de wufte spotter en grootspreker, die "de geheimen" (!) met het rationalistisch goocheltoertje heeft weggemoffeld, van het wereldtooneel zal zijn verdwenen, en de volgende geslachten reeds zullen vergeten hebben met de bevindingen dier waanwijsheid te lachen, dan nog zal ieder geleerde Pasteur bewonderen, die verstandig genoeg was om geheimen in de wereld te erkennen en nederig genoeg om hunnen uitleg in hoogere orde te zoeken.

Of dan zekere pers dezen karakteristieken trek van Pasteur onopgemerkt voorbijgaat (men leze bv. wat *De Natuur* over den wereldberoemden *geleerde* schreef, den *Christen* geheel vergetend!), die trek *blijft*. Pasteur blijft *de onze*. Gelijk hij het was tijdens zijn leven, zoekend naar het ideaal, zoo is hij het immer, nu hij het onbeneveld in vollen luister aanschouwt.

— Henri de Bornier, de bekende Fransche dramaticus, heeft voor eenigen tijd een nieuw drama in het licht gegeven, getiteld: *Le fils de l'Arétin*. Het drama is 4 bedrijven groot en in verzen geschreven.

Doel en strekking van dit werk zijn prijzenswaard, en wij vestigen de aandacht op dit dramatisch voortbrengsel, niet omdat wij het in alle handen wenschen, daartoe is het niet geschikt, maar omdat het eene veelbeteekenende verschijning is, dat zulk een drama in onze dagen in Frankrijk ten tooneele kan worden gevoerd en uitbundig worden toegejuicht.

De moraal van dit stuk is: de wonden, geslagen door een slechten schrijver, zijn ongeneeslijk; hij kan berouw hebben, God zal hem vergeven, maar de vreeselijke gevolgen van zijn boek blijven bestaan.

Historisch is de figuur niet, die De Bornier koos; wel kent de historie een persoon Aretino, maar de dichter heeft zich aan dien geschiedkundigen naam niet gehouden. Toch behield hij eenige hoofdtrekken.

Maar de moraal is inderdaad eene les der geschiedenis, der geschiedenis van den dag.

Met vreeselijke lijnen is zij geschetst in De Bornier's drama.

Een vader, die de walgelijkst zedelooze werken schreef, werken waarin hij alle geloovige overtuiging, eergevoel, zedelijkheid en zelfs zuiver menschelijken adel van opvatting bezoedelde en onteerde, die vader komt tot inkeer, heeft berouw. Hij heeft een zoon. Deze leest, de jongelingsjaren ingetreden, de werken zijns vaders; zijn gemoed wordt vergiftigd. Niets mag den vader baten; met het brutaalste cynisme, den ruwsten spot, citeert hij zijn vader de lessen, hem in diens werken gegeven. De vader is verpletterd. Hij tracht hem te redden, — vergeefs.

De zoon trekt als avonturier ten oorlog. Hij strijdt met goed gevolg, hij oogst eer en krijgsroem. Maar de verdorven natuur komt boven; hij komt voor de keuze te staan: zijn leven redden en eene som aannemen, hem als loon voor landverraad geboden door den vijand, of eervol sterven. Den vader komt dit ter oore. Hij snelt naar het tooneel van dien strijd, hij bezweert zijn zoon zich zelven en zijn geslacht niet te bezoedelen; maar het ontzettend cynisme des zoons is onverwinbaar. Daar grijpt de vader, in wanhoop over de door hem gekweekte vruchten, krankzinnig van smart, den zoon aan en vermoordt hem.

De moraal ligt niet in de aanprijzing van dit middel, — verre van daar; het publiek heeft de les, door De Bornier gegeven, begrepen; „dat slechte lectuur ongeneeslijke wonden slaat." De daverende toejuichingen, uit het *Théâtre français* voor den dichter opgegaan, zijn een verblijdend teeken. Mocht dit stuk meer dan een voorbijgaanden indruk bewerken, de heillooze. infame Fransche pers dezer dagen zou beven van woede, maar het Katholieke Frankrijk ware er een grooten stap mede gevorderd.

— De abbé Dedouvres, professor aan de Katholieke faculteit van Angers, heeft onlangs gedoctoreerd te Parijs met een thesis, die den merkwaardigen titel draagt: *Le P. Joseph, polémiste, ses premiers écrits*. In dit werk, nu in den handel verschenen, bewijst de professor met deugdelijke argumenten, dat deze pater Capucijn de eerste politicus is geweest, die officiëel de pers in zijn dagen in dienst nam, om zijn ideeën te verbreiden. De polemist Joseph was in zijn dagen bekend als de *Eminence grise*, de *ombre de Richelieu* enz. Twintig jaar lang polemiseerde hij met veel talent, en iederen dag gaf hij, onder allerlei pseudoniemen, artikels over de vraagstukken van den dag. Van 1624—1638 was hij de hoofdredacteur van de *Mercure françois*. Niet Renaudot, die in 1631 de *Gazette* oprichtte, maar een pater Capucijn is dus de vader der officiëele groote pers.

Duitschland.— Het is een sprekende trek van afgevallen priesters en weggeloopen monniken, dat zij uit de modderkuilen, waarin zij misdadig verzinken, met volle handen slijk opwerpen naar de H. Kerk en haar trouwste zonen.

Gelukkig staan echter en de Moeder en deze zonen te hoog, dan dat zij bereikbaar zouden zijn voor de morsige projectielen van zulke beklagenswaardige personen.

De volgelingen van Judas zijn altijd gedwongen, willens of onwillens, te bekennen, dat zij onschuldig bloed hebben overgeleverd. Deze waarheid is weer door een feit bevestigd.

Paul Hoensbroech, de grafelijke ex-Jesuïet is voor de eerste maal na zijn zoogenaamd huwelijk in het openbaar opgetreden en wel met eene rede tegen het Katholicisme en ten gunste van het Protestantisme, te Berlijn.

Daarin vertelde de ongelukkige o. a., dat Windthorst, toen hij na de moeilijkheden van het Septennaat de eenheid in het Centrum had weten te handhaven, handenwrijvend had gezegd: „Daar heb ik met Gods hulp hun weer eens kranig voorgelogen." Hoensbroech beweerde dat van een der Centrumsleden, tot wie dit gezegd werd, zelf vernomen te hebben.

Na afloop der rede stond een Katholiek op en vroeg den graaf den naam van dat Centrumslid. — Hoensbroech... weigerde te antwoorden!

Bah! Aldus wordt slijk geworpen op de nagedachtenis van den grootsten man, dien Duitschland deze eeuw gekend heeft! Dat is eerst recht apostatenwerk!

Zelfs de Protestantsche *Deutsche Tageszeitung* zegt: „Wij houden het vertelsel voor verzonnen, en in ieder geval verraadt het geen fijn gevoel, over een overledene dergelijke, bijna niet meer te bewijzen dingen uit te strooien."

Engeland.—Als er één Staatman in korten tijd grooten naam gemaakt heeft, is het wel de heer Chamberlain, Engelsch minister van koloniën. In de éene maand tijds, waarin zijn naam in verband met het Transvaalsche geval over de geheele wereld genoemd werd, heeft hij zich een faam verworven, die den roem van lord Salisbury, zijnen premier, voor het oogenblik zelfs verduistert. Algemeen wordt het aan zijn voorzichtig en beleidvol optreden toegeschreven, dat thans geen oorlog in de Transvaalsche bergen woedt.

Joseph Chamberlain, door zijne landgenooten kortaf „Joe" genoemd, is bijna zestig jaren oud, maar zijn aristocratisch, langwerpig, gladgeschoren gelaat, een echt type van den deftigen Engelschman, zou hem voor tientallen jonger doen aanzien. Chamberlain is een Londenaar en koopmanszoon van afkomst. Hoewel aan de hoogeschool gestudeerd hebbende, trad ook hij in den handel, doch, zijne groote welsprekendheid, zijn schrijverstalent en zijn dwepen met de liberale beginselen van Gladstone, Cobden en Brieght sleepten hem in de politiek.

Hij werd burgemeester van Birmingham, waarheen hij zijne zaak had verplaatst, parlementslid, en in 1886 nam Gladstone hem als minister van handel in zijn kabinet op.

Sinds stond hij aan Gladstone's zijde, hetzij in of buiten het ministerie, tot de home-rule-kwestie de liberale partij scheurde. Chamberlain kon zich niet vereenigen met wat hij noemde „Ierland prijsgeven," nam zijn ontslag uit het

kabinet (1886) en werd leider der afgescheiden of zgn. dissident-liberalen.

Deze groep is langzamerhand geheel met de conservatieven vereenzelvigd, zoodat verleden jaar Salisbury hem in zijn kabinet opnam, en Chamberlain nu als minister staat tegenover de oppositie zijner vroegere vrienden. Inmiddels heeft hij zich tot zijne internationale taak bekwaamd door eene reis naar het Oosten in 1886, om zich persoonlijk van het Oostersche vraagstuk op de hoogte te stellen, en in 1887 volvoerde hij met goeden uitslag eene opdracht van Salisbury, om te Washington het visscherijgeschil tusschen Canada en V. S. te gaan regelen.

— De Iersche groep uit het Britsche Parlement heeft in hare partijvergadering den heer Dillon tot voorzitter der partij gekozen met 38 tegen 21 stemmen.

De stemcijfers bewijzen, dat Dillons' verkiezing nogal tegenstand heeft ontmoet. Aan een hereeniging met de groep-Healy is thans voorloopig niet te denken.

Amerika.--De Katholieken der wereldstad New York zijn thans bezig, zonder dat iemand hen daartoe heeft aangespoord, en alleen gedreven door een eerste voorbeeld, de talooze nissen van den voorgevel en de buitenmuren der kathedraal te versieren met prachtige steenen standbeelden, van meer dan levensgrootte. Er is plaats voor alle heiligen der groote litanie.

ADVERTENTIES

SIGAR
"LA BELLA VENEZOLANA."

SOLAMENTE DI HAJA CERCA

I. S. SCHEIDELAAR

CAJA GRANDI—OTROBANDA

E sigarnan di es marca aki ariba ta trahá coe di mas grandi cuidao di masjar bon calidad di tabaco; nan tin un gustoe agradabel, i nan lo ta bendé pa prijs masjar barata di f 1,75 pa caha di 50 sigar.

Bin cumpra anto e sigarnan

—"La bella Venezolana"—

pa combenci boso di nan bon calidad.

Curaçao, 7 Marzo 1896.

HOOGST VERRASSENDE
GENEZINGEN
—Professor A. Salmon—

Beroemde Indo-Amerikaansche Specialiteit

redder der menschheid

Brengt ter kennis van het Geachte Publiek in het algemeen, dat zijn verblijf op Curaçao ten einde spoedt en hij zich dus slechts nog weinige dagen zal kunnen wijden, hier evenals elders met verrassenden uitslag, aan de **VOLKOMEN GENEZING van LIKDORENS of EKSTEROOGEN**, Eeltknobbels, Wratten, Bloedvinnen en Negenoogen, in het vleesch gegroeide nagels,

alles zonder pijn en bloeding

Is te consulteeren van 's voormiddags 9 u. tot 's namiddags 5 u.

GRATIS CONSULT.

Ook aan huis te ontbieden, indien de geachte patienten zulks verlangen.

Verblijft in het "Hotel del Comercio, cuarto número 10."

MATIGE PRIJZEN

N. B. De Professor spreekt Hollandsch, Spaansch, Fransch, Engelsch, Portugeesch, Duitsch, Hongaarsch, Italiaansch, Russisch, Poolsch, Turksch en Grieksch.

BUSQUEMOS LA VERDADERA CAUSA

Durante el escesivo frio del último invierno, se encontraron en Londres muchas personas muertas en sus propias casas. No habia misterio alguno respecto á ninguno de los casos. Sin alimento, sin fuego. Esto esplicaba la triste historia. El enemigo que les habia quitado la vida, era la *Pobreza*, el único malhechor que no está al alcance de la policia y de los jueces. Si estos rigidos cadáveres hubieran sido los de gente rica y de posición, cuanta no hubiera sido la excitación, que de moverse y correr la policia secreta; que de extensas columnas en los periódicos comentando tales casos; que avalancha de preguntas y teorías de todas partes, pues siempre la *causa desconocida* levanta y despierta el interés y la investigación. Sin embargo, cuan trivial es el caso de algunas personas muertas de hambre y de frío, aunque en si sea muy triste, comparado con el problema, de las *causas desconocidas* de las *enfermedades*, lo cual lleva diariamente multitudes de la raza humana en todas las estaciones Véase un ejemplo:

"Por espacio de cuatro años," dice un corresponsal, "habia sufrido grandes dolores en el estómago, en la cabeza, en los miembros todos y, más ó menos en cada parte de mi cuerpo. Perdí el apetito, y si tomaba alimento, no era ni por deseo, ni por gana, sino por la necesidad de tener que hacerlo así. Tenia un gusto desagradable en la boca, y después de comer sufria languidez, pesadez en el pecho y gran acedia en el estómago. Un flúido agrio me subia algunas veces á la garganta, con una sensación acre y ardorosa.

"Así pues, como es de inferir, tomaba el menor alimento posible, por lo que inevitablemente me puse débil y nervioso, á causa de la falta de alimento. Mi condición era muy complicada y alarmante. Si comia, el alimento me castigaba, como si el comer fuera una ofensa contra la naturaleza. Si *no* comia, caia en la debilidad y con los dolores, como si la dieta fuese una equivocación y un crimen.

"Y lo que más aumentaba mi ansiedad mental, era mi imposibilidad para conocer cual podria ser la *naturaleza y causa* de mi enfermedad. Estando pues ignorante de este punto vital, todos mis esfuerzos para conseguir alivio y curación, eran por consecuencia, esperimentos, hechos solamente á ciegas. Me seria imposible aunque á ello me viera obligado, espresar con palabras cuanto he sufrido.

"Hice uso de muchas medicinas sin ningun buen resultado, hasta habiendo descrito mi estado á Juan Villareal, empleado en la muy conocida drogueria de Don José Rodriguez de esta localidad, dicho señor me recomendó, afortunadamente, que tomará el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Compré una botella inmediatamente y despues usé tres mas, teniendo el gran gusto de decir que su resultado fué notabilísimo. Bajo la influencia de este medicina (la cual merece indudablemente llamarse "*curativa*") los síntomas disminuyeron rápidamente y en poco tiempo mi enfermedad desapareció por completo, llevandose consigo, una tos muy pertinaz que me habia molestado desde que era niño. Hoy soy uno de los más activos defensores del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, y agradezco mucho á Vd. el haberlo introducido en España.

"También he aprendido por medio de la publicación que Vd. hace, que mi verdadera fermentación era indigestión ó dispepsia, y que varios dolores, fuera de los del estómago, eran producidos por la enfermedad de la comida en aquel órgano. Esta información, que resuelve el misterio que envuelve á tantas enfermedades dolorosas, será indudablemente de gran valor al público en general. (Firmado) Pedro Muñoz Rodriguez. Belmez, Enero 20 de 1895

Solo tenemos que añadir, que el señor Rodriguez tiene razón en adoptar la teoria de su enfermedad esplicada en el pequeño tomo, cuyas copias enviamos gratis á cuantos las piden. Al curar esta prevalente enfermedad el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, no solo hace desaparecer los sufrimientos, sino que tiende también (poniendo á las gentes en disposicion de trabajar) á reducir la pobreza misma, entre aquellos que necesitan trabajar para hacerse de alimentos y de fuego en el hogar. (1)

OPROEPING
VAN
Crediteuren en Debiteuren

Allen, die iets te vorderen hebben van- of schuldig zijn aan den boedel van wijlen den heer

James A. Jones,

worden hierbij opgeroepen om binnen den tijd van twee maanden, van heden af gerekend, hunne vorderingen in te dienen bij- of het door hen verschuldigde te voldoen aan den ondergeteekende, testamentairen executeur van genoemden boedel.

Curaçao, den 25 Februari 1896.
CHARLES A. JONES.

LLAMAMIENTO
DE
Acreedores y deudores

Se llama por la presente á todos los que tengan algo que reclamar, ó que adeudan algo á la sucesión del finado señor

James A. Jones

á que presenten en el término de dos meses, á contar desde la fecha de hoy, sus reclamos, ó paguen sus deudas al infrascrito, albacea testamentario de dicha sucesión.

Curaçao, 25 de Febrero de 1896.
CHARLES A. JONES.

Openbare Verkooping.

Op Woensdag 18 Maart 1896 des middags ten 12 ure, zal in het verkooplokaal van M. P. Curiel, hoek Prinsen- en Keukenstraat, in het openbaar worden verkocht:

De twee thans vereenigde effecten Nrs. 48 en 49, gelegen op Scharlo, staande ten name van wijlen den Heer P. F. de Haseth.

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van

Notaris J. H. Schotborgh.

Het perceel is te bezichtigen gedurende acht dagen vóór den verkoopdag van des morgens 9 tot des namiddags 4 uur.

TE KOOP
bij J. S. Scheidelaar,

Breedestraat, Overzijde.

Vaatjes loodwit in olie en andere Holl verfwaren, 1ste qualiteit Spaansch- en Friesch groen, Holl. lijnolie, raapolie, Hubbuck's zinkwit en Hubbuck's lijnolie, bollenblauw, etc, Plaatijzer, zink, blik, dik rood bladkoper. Pompen en daarvoor dienende vertinde buizen, mokers, keggen, bancatin, kopersoldeer, koperen regenbakskranen, bankschroeven, maten, voor natte en droge waren, koperen en ijzeren gewichten, draadnagels, etc., echte Cooymans-likeuren en elixer, zwarte thee, cocoszeep, Eau de-Cologne, witte en gekleurde bloemen, Holl Flanel, papier met enveloppen, schoolschriften, steenpennen, griffels, Kerkwierook, boekjes goud, lampenpitten, spiegelkoord, etc., etc.

Curaçao, 17 Januari 1896.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Libre de Explosion, Humo y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

J. H. M. Ellis,

ARTS.

Genees- Heel- en Verloskundige- is dagelijks te consulteeren van 8—9 's morgens en van 3—4 's namiddags.

Voor minvermogenden van 7—8 's morgens.

SEBASTOPOL-STRAAT No. 24
Telephoon N° 126.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1896	Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia	
Vertrekt van New York....	Feb.	1	Feb.	12	Feb.	21	Maart	4	Maart	14	Maart	24
Komt aan te Curaçao	„	7	„	18	„	27	„	10	„	20	„	30
Vertrekt van „	„	8	„	19	„	28	„	11	„	21	„	31
Komt aan te Pto. Cabello	„	9	„	20	„	29	„	12	„	22	April	1
Vertrekt van „	„	10	„	21	Maart.	2	„	13	„	23	„	2
Komt aan te La Guayra..	„	11	„	22	„	3	„	14	„	24	„	3
Vertrekt van „ ..	„	14	„	25	„	6	„	17	„	27	„	7
Komt aan te Pto. Cabello	„	15	„	26	„	7	„	18	„	28	„	8
Vertrekt van „	„	15	„	26	„	7	„	18	„	28	„	8
Komt aan te Curaçao	„	16	„	27	„	8	„	19	„	29	„	9
Vertrekt van „	„	18	„	28	„	10	„	20	„	30	„	10
Komt La Guayra aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	19	„	29	„	11	„	21	„	31	„	11
Komt aan te New-York....	„	25	Maart.	6	„	17	„	27	April	6	„	17

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van Curaçao....	Feb.	19	Feb.	28	Maart	11	Maart.	21	Maart	31	April	11
Komt aan te Maracaibo....	„	20	„	29	„	12	„	22	April	1	„	12
Vertrekt van „	„	25	Maart.	7	„	17	„	27	„	7	„	18
Komt aan te Curaçao.....	„	26	„	8	„	18	„	28	„	8	„	19

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.